Rheoli Pla ar Ffermydd Cymru oherwydd Newid Hinsawdd

Cyflwyniad Mae ffermydd Cymru yn wynebu heriau newydd oherwydd newid hinsawdd. Mae tymheredd cynhesach a phatrymau tywydd newidiol yn arwain at fwy o blâu. Gall y pla hyn niweidio cnydau ac anifeiliaid fferm, gan wneud ffermio'n fwy anodd. Yn yr erthygl hon, byddwn yn esbonio sut mae newid hinsawdd yn effeithio ar blâu a sut y gall ffermwyr yng Nghymru eu rheoli.

Pam Mae Mwy o Blâu? Mae newid hinsawdd yn gwneud Cymru'n gynhesach ac yn wlypach mewn rhai tymhorau ac yn sychach mewn eraill. Mae'r newidiadau hyn yn creu amodau gwell i blâu oroesi a lledaenu. Er enghraifft:

- Mae gaeafau ysgafnach yn golygu bod llai o blâu yn marw yn yr oerfel.
- Mae hafau cynhesach yn helpu plâu i atgynhyrchu'n gyflymach.
- Gall patrymau glaw newidiol greu amodau llaith, gan annog plâu fel gwlithod a chlefydau ffyngaidd.

Plâu Cyffredin ar Ffermydd Cymru Mae rhai o'r prif blâu sy'n effeithio ar ffermydd Cymru yn cynnwys:

- **Gwlithod a malwod** – Yn niweidio cnydau drwy fwyta dail a choesynnau, yn enwedig mewn tywydd gwlyb.
- **Llyslau** – Yn sugno sudd o blanhigion ac yn lledaenu clefydau.
- **Chwilod gwybedog** – Yn ymosod ar blanhigion ifanc, gan leihau twf.
- **Mwydod gwifrau** – Yn byw yn y pridd ac yn bwyta gwreiddiau cnydau.
- **Ticiau** – Yn effeithio ar dda byw drwy ledaenu clefydau.

Ffyrdd o Reoli Plâu Gall ffermwyr ddefnyddio dulliau gwahanol i reoli plâu ac i amddiffyn eu cnydau a'u hanifeiliaid. Mae'r dulliau hyn yn cynnwys:

1. **Cylchdroi Cnydau** – Mae newid y math o gnydau a dyfir bob blwyddyn yn helpu i dorri cylch bywyd plâu.
2. **Annog Ysglyfaethwyr Naturiol** – Mae adar, chwilod bêr a draenogod yn bwyta plâu fel gwlithod a llyslau.
3. **Rheoli Pridd Iach** – Mae pridd da yn helpu planhigion i dyfu'n gryf, gan eu gwneud yn fwy gwrthiannol i blâu.
4. **Defnyddio Cnydau Gwrthiannol** – Mae rhai cnydau'n gryfach yn erbyn plâu a chlefydau yn naturiol.
5. **Rhwystr Corfforol** – Gall rhwydi a thrapiau atal plâu rhag cyrraedd cnydau.
6. **Defnyddio Plaladdwyr Organig neu Gemegol Isel** – Gall y rhain leihau plâu heb niweidio'r amgylchedd.

Dyfodol Rheoli Plâu Wrth i newid hinsawdd barhau, mae angen i ffermwyr Cymru fod yn barod am heriau plâu newydd. Bydd ymchwil, arloesi a gweithio gyda'i gilydd yn helpu i amddiffyn ffermydd a chynhyrchu bwyd.

Drwy ddefnyddio dulliau craff a chynaliadwy, gall ffermwyr leihau effaith plâu wrth ofalu am yr amgylchedd.

Casgliad Mae newid hinsawdd yn dod â mwy o blâu i ffermydd Cymru, ond mae llawer o ffyrdd i'w rheoli. Drwy ddefnyddio atebion naturiol a chynllunio'n ofalus, gall ffermwyr amddiffyn eu cnydau a'u hanifeiliaid tra'n cadw ffermio'n gynaliadwy ar gyfer y dyfodol.